

SLIBINAS SEPTYNGALVIS

Seniai, labai seniai, toli, labai toli buvo slibinas baisūnas, pusiau žąsis, pusiau driežas, su septyniom galvom.

Jis lindėjo giliai oloje, o smarvė jo buvo tokia, jog niekas nė arba priėti negalėjo. Jis siaubte siaubė visą kraštą visokiausiomis bjauru temis.

Susimanė tas siaubūnas ryti jaunas mergeles, ir niekas pasipriešino jam nevaliojo. Rijo, rijo, visas surijo, beliko tik viena karalaitė, dvidešimties metų panelė. Ligi tol dar vis ją lenkė, bet šit jau nēr reikalauti ir jos: užsimetė bjaurybė jos kraujo, turi ją sudraskyti, gana.

Vargšė princesė žino: išsigelbėti nebėra nė vilties. Ką gi darys, ruošiasi prie paskutiniuosios.

Jos tėvas motina, karalius ir karalienė, nusiminę baisiausiai, juo kad jiems teužaugo ta viena duktė, gražuolių gražuolė, sveikata žydė žydinti. Visi to krašto žmonės drauge su jais verkia rauda, visiems širdis verda dėl nelaimės, kuri tuojau įvyks. Taip su ašaromis ir aimanomis jie baigia ruošti eitynes, kuriomis palydės į mirtį gražiąją princesę.

Suskamba varpai, žmonės iš lėto pajuda eiti baisiojo žvėrie! Tik štai pasirodo gražus riteris ant smarkaus žirgo, lydimas dviejų šunų.

Riteris stebisi, kad taip visi nusiminę, ir klausia vienos praeives, kas čia dedasi.

— Oi pone,— sako jam ši,— tai tas žvėris septyngalvis visi tas. Jis surijo visą mūsų jaunimą, ir neatsirado, kas jį užmuštų išvaduotų... Šiandien šit priėjo eilė mūsų princesei, ir ją tuo ja be jokios pagailos.

— Jeigu tik tiek,— sako riteris,— tai rodykit man, kur yra raus žvėries lindynė, aš imuosi jus išvaduoti.

Kaip tarė, taip darė.

Riteris, ėmęs artintis prie žvėries olos, pateko į tokią bjaurią jog vos vos ištvėrė negrižęs. Vis dėlto ištvėrė ir prijojo prie pa Bjaurusis žvėris, jį pamatęs išlindo sutikti.

— Kvailas tu! — suriko.— Prarysiu tave kaip ir visus kitus!

— Ne toks kvailas, kaip tu manai!—atsakė riteris ir paleis kuo smarkiausiai, užsuko plačiu lanku ir, lydimas pašėlusiai šunų, puolė ant slibino kaktomuša. Rėžė kardu, ir nusirito vieni. Veltui slibinas mėgino gintis, bandė griebti šunis. Žirgas, raitelio valdomas, buvo nepasiekiamas. Mažai laiko tetruko, ir viso septynios slibino galvos nusirito it kopūstai. Slibinas nusibaigė. Ligi tikino, jog septyngalvis žvėris nebegyvas, gražusis riteris dingo nežinojo, kur jis pasidėjo.

O tuo tarpu eitynės prisiartino. Koks buvo visiems džiaugsmas pamatė, jog slibinas, tiek juos kankinęs, nebeturi nė vienos galvos ir karalienė nesitvėrė džiaugsmu: princesė išgelbėta! Ką ginti tam, kas slibiną nukovė?. Reikėjo, kad visą karalystę gera: apie šitokį žygį. Karalius pažadėjo didžias iškilmes visoje savo karalystėje paskelbė, kad didvyris, nukovęs bjaurų žvėrį, teiktųsi atvykti į jis būsiąs apdovanotas visomis įmanomomis gėrybėmis ir galėsi princesę, kurią ką tik išgelbėjo nuo žūties.

Ir šit atidrožia į pilį vienas toksai žmogpalaikis, turįs visai vardą.

— Va, aš nukoviau slibiną.

— Gerai tai gerai,— sako karalius,— bet įrodyk, jog tai tavo darbas.

— O kaipgi, jūsų didenybe! Šit savo žodžiams patvirtinti atnešu septynias slibino galvas.

Karalius tuoj liepia, kelti vestuves.

Prieina skirtoji diena. Varpai skamba kiek tiktai gali, visi žmonės linksminasi, dainuoja, gėlės iš vien, - vėliavos, vėliavėlės plasta, narį sienos apkaišytos. Savo langus kiekvienas puošia gražiausiomis koki turi skaromis, gražiausiais kilimais. Būgnai dunda, būgneliai trinka, švilpynės švilpia visuose pašaliuose — pats oras gaudžia linksmybe.

Tik šit vėl pasirodo gražusis riteris, ant to paties smarkaus žirgo, iš paskos seka neatskiriami jo palydovai — šunes.

Jis laimingas, džiugiai nustebeš, teiraujasi, dėl ko čia tos linksmybės.

— Ogi dėl to, kad šiandien mūsų princesės vestuvės, ji išteka už didžiavyrio, kur mus išvadavo nuo slibino septyngalvio,— atsako jam viena praeivė moterėlė.

Riteris degte dega pasipiktinimu, paleidžia kuo smarkiausiai žirgą ir būtinai reikalauja leisti akis į akį sutikti tariamąjį iškilmių herojų.

Karalius išsyk nežinojo, ką daryti, bet vis dėlto teikėsi išklaudyti gražųjį riterį.

— Jūsų didenybe, jei atsitiktinai nebūčiau pro čia keliavęs, net čia sužinojęs, kad jūsų duktė ketina tuoktis su apsišaukėliu sukčium, juk tai aš nukoviau septyngalvį slibiną!

— Jūsų didenybe, ar ne aš jums atnešiau septynias slibino galvas? spyriojosi sukčius.

— Galvas tai galvas,— tarė gražusis riteris,— o kur jų liežuviai? A darykit nasrus!

Atidarė nasrus —liežuvių nėra.

— Liežuviai štai kur! — sušuko gražusis riteris ir metė liežuvius į raliui po kojų.

Apsišaukėlį sukčių tuoj sučiupo ir — striukai drūtai — pakorė. Kol dar tebekabaliavo kartuvėse, mūsų riteris susituokė su gražiąja princese, o žmonių minios aplinkui šūkavo vienu džiaugsmu.

ŠĖMAS JAUTIS

Buvo kitą kartą tokia mergaitė. Jos motina mirė bemaž tuo kuo, kai ji gimė. Tėvui atsibodo našlauti, o ir šeimininkės namuose reikėjo, tai jis vedė antrą pačią. Kaip dažnai būna, taip atsitiko ir pamotė tuoj ėmė nekęsti podukros. Ji darė jai visa pikta, ką tik įėjo, rengė kuo prasčiausiais drabužiais, kaip paskutinę vargšę gyti davė tik tiek, kad vos badu nemirtų.

Kas mielą dieną pamotė varė mergaitę bandos ganyti. Bandė keletas karvių ir šėmas jautis.

Vieną rytą mergaitė verkė gaudžiau nei visada, mąstydamą savo nedalią. Jautis gražiai priėjo ir klausia:

— Ko tu taip verki?

— Oi varge,— sako mergaitė,— kaip aš neverksiu, kad man bloga! Pamotė mane, matyt, nori badu numarinti: valgyti tiek jog nė mažas vaikas nebūtų sotus.

Jautis pasilenkė ir sako:

— Kišk ranką į mano ausį, tenai rasi kuo savo vargą pale Mergaitė įkišo ranką į jaučio ausį Ir ištraukė duonos riekę, sviestu. Kad valgė, tai valgė!

Ir visada, kai būdavo alkana, ji prieidavo prie šėmo jaučio, kišdavo ranką į ausį ir išsiimdavo duonos su sviestu.

Piktoji pamotė mato: nepanašu, kad mergaitė kęstų badą,— atvirksčiai, atrodo pilna, susiganiusi, skruosčiukai raudoni. Mano sau: tur būt ją kas nors slapčia - valgydina. Ui pasislepia medžių guote ir seka podukrą. Ir nužiūri, jog mergaitė ima iš šėmo jaučio ausies duoną su sviesti Ji tučtuoju nusprenžia tą jautį parduoti ar papjauti, kam jis daro gera podukrai.

Šėmas jautis sužino šitą šeimininkės sumanymą ir sako savo ganytojai:

— Tavo pamotė sumanė papjauti mane arba parduoti. Jei manęs nebebus, tau bus dar blogiau negu ligi šiol. Tačiau, jeigu tu nori, mudu pabėgsim šią pat naktį.

— O jauteli mielas,— sako mergaitė —su tavim aš eisiu kad ir į pasaulio galą:

Ui susirišo savo geresnius drabužius, ir juodu abu patyliukais ii keliavo iš namų. Juodu gavo keliauti toli, labai toli. Priėjo tokį mišką, kur visų medžių lapai buvo iš vario, o jie turėjo per tą mišką žengti siauru takučiu.

Prieš įžengiant į mišką, šėmas jautis prisakė savo keliabendrei, kad šiukštu nepaliestų šitų medžių lapų, nes jei nors vienas vienintelis lape nukrisiąs, nuo to pabusių plėšrūs lokiai, apipulsią juos ir suėsią abudu.

Mergaitė ėjo kuo atsargiausiai, ir juodu peržygiavo visą mišką, nepajudinę nė vieno varinio lapo.

Ėjo toliau. Priėjo kitą mišką, kur medžių lapai buvo iš sidabro. Šėmas jautis ir vėl įspėjo mergaitę saugotis neprisiliesti, nes jei bent vienas sidabro lapas nukrisiąs, tai prižadinsiąs čia pat miegančius skorpionus, tie juodu apipulsią ir sugelsią savo nuodingais gyliais.

Mergaitė žengė kuo lėčiausiai, kiek tik begalėdama taikėsi nieko ne pakliudyti, bet slinkdama pro paskutinį medį, netyčia užlietė ranka vieną lapelį, tasai tuoj krito žemėn ir dzinktelėjo sidabro skambesiu. Kaip mat prisirado tokia galybė skorpionų, tarytum bičių spiečius būtų oštelėjęs iš avilio, ir visi grasino kirsti savo gyliais. Šėmas jautis šok jų traiškyti. Jam pasisekė juos apveikti ir apsaugoti mergaitę, tačiau pats jų gylių išvengti negalėjo ir sugeltas kentė baisumus. Mergaitė priėjusi suko galvą, kaip jam padėti. Jis liepė įkišti jo ausį ir paieškoti, ten rasianti tepalo; tuo tepalu ji turinti sutepti įgeltąsias vietas.

Po trumpo laiko jis jau buvo visai sveikas, ir juodu traukė toliau.

Kiek pakeliavę, rado vėl mišką, kurio medžių lapai buvo auksiniai.

— Ši vieta,— kalbėjo šėmas jautis,— yra pavojingesnė už prieš tai, bent vienas lapelis nukris žemėn, ant mūsų puls liūtai ir norės draskyti.

Mišką juodu perėjo laimingai, jau manė, kad pavojaus nebus, šit mergaitė netyčia užkliudė paties paskutinio medžio šakutės, vienas lapas atsiskyrė ir nukrito. Kad ėmė lėkti iš visų meškos kad sudūko riaumoti! Šėmas, jautis kad šoko jų badyti! Ėmėsi iš paskutiniųjų, liūtus atstūmė, mergaitę apgynė, bet pats nukentėjo labiau negu kovodamas su skorpionais.

— Tu nepakankamai saugojaisi tų aukso lapų,— kalbėjo ji balsu,— užtat aš dabar greitai paliksiu tave vieną.

— O, jauteli brangus,— sušuko mergaitė, jį apsikabinusi, manęs, nepalik! Kur aš eisiu be tavęs? Juk man vienai, aš mirsiu iš bado ir baimės! Va tuoj paimsiu tepalo iš tavęs patepsiu žaizdas, ir tu beregint sugysi.

— Ne, tepalas nieko nebepadės,— atsakė jautis.— Jau man mirtis. Pasistenk gauti lopetą ir iškask duobę man palaidoti. Kas mane žemėmis, keliauk viena toliau. Paėjusi rasi tokius namus, pasamdys kalakutų ganyti. Kai tau ko reikės, tu tik ateik čion šauk mane, ir duosiu tau, ko norėsi.

Mergaitė apraudojo šėmą jautį, palaidojo jį ir keliavo toli priėjo namus, kaip jai buvo sakyta. Ji pasisiūlė tarnauti, ir te samdė kalakutų ganyti.

Tuoj pirmą sekmadienį jai pasakė, kad, kai visi išeis į bažnyčia reikės būti namie ir saugoti virtuvę.

Tasai ūkis, kur mergaitė tarnavo, priklausė princui, o princas jaunas, gražus, dailaus stoto. Kai tik mergaitė pamatė esanti namuose, tuoj, nieko nelaukusi, nusidūmė prie šėmo jaučio kapo ir kalbėjo taip:

— Noriu, kad kas nors už mane pasaugotų virtuvę, o aš tuo laiku nueičiau į bažnyčią, gražiai apsirengusi, atrodanti kaip prašmatni dama.

Šėmas jautis jos pavaduoti į virtuvę nusiuntė mažytį triušiuoką, o jai davė puikią šilko suknią. Ji tą suknią apsivilko ir buvo labai graži. Greit padėjo šėmam jaučiui ir lengvu, mitriu žingsniu nudrožė į bažnyčią. Atsistojo taip, kad princas matytų.

Princas žiūri, žiūri ir stebisi, ir galvoja sau vienas: iš kur atsirado ta mergaitė, tokia daili, tokia graži? Dar niekad nebuvo matęs tokie kad jam šitaip patiktų. Bažnyčioj teirautis buvo nepatogu, jis lauk kol po visam ims skirstytis žmonės, bet, pamaldoms baigiantis, mergaitė paskubėjo dingti, ir niekas negalėjo princui nurodyti, kur ji pasidėjo.

Šiokiadieniais vilkėti tai mergaitėi buvo duoti pilki, medžio spalvos drabužiai, dėl to ji gavo pravardę: Medžio Žakete.

Kitą sekmadienį mergaitė vėl nusiuntė triušelį virtuvės saugoti, pati nukūrė prie šėmo jaučio kapo prašyti gražios išėiginės suknios. O ji gavo sidabro rūbą, negaišdama juo apsivilko, nudrožė į bažnyčią atsistojo netoli princo.

Princui ji pasirodė dar gražesnė negu pirmąjį kartą. Per visas maldas jis tik žiūrėjo į mergaitę ir dūsavo, ir nedrįso jos kalbinti. O pasiryžo būtinai ją sutikti po visam, tačiau ji, pamaldoms baigiant išlėkė lengvai it paukštytė, ir princas net nesužinojo, į kurią pusę.

Princas grįžo namo nusiminęs, kad negavo patirti, kas toji graži mergaitė, kurią jis įsimylėjo. Savo sielvartą jis pasakė Medžio Žakete! Ji parėjusi vaikščiojo su savo kasdieniniais drabužiais, nes apdarą ji negalėjo keisti, kada panorėjo.

— Mielas prince,— kalbėjo ji, kitą sekmadienį nueikit vėl į bažnyčią. Galimas daiktas, kad ta graži mergina, kurią ten matėte, ateis vėl Jūs nepameskit jos iš akių, kai baigsis pamaldos, pasekit ją ir i kalbinkit: esu tikra, jog jai nebus tai nemalonu.

Atėjus trečiajam sekmadieniui, Medžio Žakete pasišaukė triušelį virtuvės saugoti ir nuėjo pas šėmą jautį prašyti drabužių; tas aprenė aukso rūbu. Bažnyčioj ji ir vėl atsistojo arti princo. Princas nuo jos akių nenuleido; buvo tačiau taip įsijaudinęs, jog niekaip negalėjo kalbinti prie žmonių.

Kai ta auksu švitinti panelė pakilo išėiti, princas šoko sekti, kaip vėjas, ir princas su ja nespėjo, bet, bėgdamas pridurmu, užkliuvo kurpaitę. Kurpaitė nusmuko nuo kojos, bet panelė bėgo kaip dingio bėgint.

Princas paėmė kurpaitę ir parėjo visas nusiminęs. Namie Žakete vilkėjo kasdieniškai ir atrodė kaip niekur nieko besimos virtuvė.

— Deja, Medžio Žakete,— liūdnai kalbėjo princas,— kad žinia ir šį sykį negavau pakalbėti su ta gražia mergaite, bet šit ji, bėgdama, pametė vieną kurpaitę.

Iš didžio nusiminimo princas susirgo. Žakete jam patarė ieškoti, kieno kojai tiksianti ta daili, mažytė kurpaitė.

Princas liepė iškelti didelę puotą, į ją sukviestą bajorų dukteris, sakėsi vesias tą, kurios kojai tiksianti kurpaitė. Tos mėgino kurpaitę ausis, bet nė vienai netiko —visoms buvo per maža.

Į antrą puotą princas sukviestą paprastų kiemionių dukteris dėl to pažado. Tarp susirinkusiųjų pasitaikė viena klastinga kuri galvojo taip:

„Aš noriu gauti prinčą, aš jį gausiu. Aš apsirisiu koją ir taip suversiu, jog sumažės perpus, ir tada lengvai lįs į kurpaitę.

Taip ji ir padarė. Apsirišo koją, veržė, veržė ir taip suveržė, apsiavė be jokio sunkumo.

Princas matė, kad čia ne ta mergaitė, kurios grožis jį sužavė, bet pažadas duotas, ką darysi — reikėjo tesėti. Liepė kinkyti karietą, jau žiedų mainyti, bet tuo metu, kai nuotaka rengėsi į karietą sėstis; mažytis paukščiukas skraidė aplink prinčą ir giedojo laibu balseliu.

Princesei sopa koją! Princesei sopa koją!

— Ką tas paukščiukas gieda? — klausė princas.

— Nieko! Nieko! — skubėjo sakyti nuotaka. O paukščiukas vis kartojo:

Princesei sopa koją! Princesei sopa koją!

Princas nugirdo šį sykį. Jis apžiūrėjo nuotakos kojas ir pamatė, kad ji labai nepatogiai jaučiasi. Jis numovė kurpaitę, o toji buvo pilna kraujo.

Iškėlęs aikštėn suktybę, princas nebesutiko vesti apgavikės nuotake

Princas susirgo dar sunkiau ir nusiminė dar labiau. Medžio Žakete jį slaugydavo kartais, jos čiauškėjimas būdavo jam pramoga, ji mėgdavo praskaidrinti jo nuotaiką. Sykį jis netyčia dirstelėjo į jos koją ir jam pasirodė keista: kalakutų piemenė, o kojos tokios mažos, tokios dailios.

Ir sako princas:

— Medžio Žakete, tu turi pasimatuoti kurpaitę.

— Ai ne, ne,— gyniojasi ji,— nereikia, nieko nebus, esu tikra, kad netiks.

Princas primygtinai reikalauja, liepia klausyti. Tada ji nusimauti vieną klumpę, ir kurpaitę taip gražiai tinka ant jos kojos, lyg būtų tyčiai jai siūta.

Princas, tai matydamas, sušunka:

— Medžio Žakete, štai tave aš vesiul

Medžio Žakete mielai teka už princo, nes jis patinka jai. Ji greit greit nubėga ant šėmo jaučio kapo, praneša jam džiugią naujieną paprašo aukso rūbo, nes tasai iš visų pranašiausias. Kai tą rūbą apsilviko, ji, ir be to graži, pasidaro dar gražesnė.

Kai ji su aukso rūbu įžengė į kambarį, kur gulėjo sergąs princas, jis pažino, kad čia toji pat mergaitė, kur jį sužavėjo. Princas, be galo nudžiugęs, šoko iš lovos, apkabino mergaitę ir pabučiavo.

Viskas gerai baigėsi, ir pasaka pasibaigė.